

עמלק-Amalek

1. שמות יז: יד

ויאמר ה' אל-משה, כתב זאת זכרון בספר, ושים, באזני יהושע: כי-מחה אמהך את-זכר עמלק, מתחת השמים. טו ויבן משה, מזבח; ויקרא שמו, ה' נסי. טז ויאמר, כי-יד על-כס יה מלחמה לה', בעמלק--מדור, דר.

2. דברים כה

זכור, את אשר-עשה לך עמלק, בדרך, בצאתכם ממצרים. יח אשר קרך בדרך, ויזנב בך כל-הנחשלים אחריך--ואתה, עיף ויגע; ולא ירא, אלהים. יט והיה בהנים ה' אלהיך לך מכל-איביך מסביב, בארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה לרשתה--תמחה את-זכר עמלק, מתחת השמים; לא, תשכח

3. שמואל א: טו

א ויאמר שמואל, אל-שואל, אתי שלח ה' למשחך למלך, על-עמו על-ישראל; ועתה שמע, לקול דברי ה' { ב כה אמר, ה' צבאות, פקדתי, את אשר-עשה עמלק לישראל--אשר-שם לו בדרך, בעלתו ממצרים. ג עתה לך והפיתה את-עמלק, והחרמתם את-כל-אשר-לו, ולא תחמל, עליו; והמיתה מאיש עד-אשה, מעליל ועד-יונק, משור ועד-שה, מגמל ועד-חמור.

4. ספר החינוך

שנצטוינו למחות זרעו של עמלק ולאבד זכרו מן העולם, זכר ונקבה, גדול וקטן. ועל זה נאמר (דברים כה יט) תמחה את זכר עמלק", שבכלל זכר הוא הכל. וזאת מן המצוות המוטלות על הציבור כולן, וכעניין שאמרו זכרונם לברכה (סנהדרין כ:): שלוש מצוות נצטוו ישראל בשעת כניסתן לארץ: למנות להם מלך, ולבנות להם בית הבחירה, ולהכרית זרע עמלק. ובאמת כי גם על כל יחיד מישראל הזכרים מוטל החיוב להרגם ולאבדם מן העולם, אם יש כח בידם בכל מקום ובכל זמן, אם ימצא אחד מכל זרעם. והעובר על זה ובא לידו אחד מזרע עמלק ויש ספק בידו להרגו ולא הרגו, בטל עשה זה.

5. רמב"ם ספר המצוות עשה קפ"ח-קפ"ט

היא שצונו להכרית זרע עמלק בלבד משאר זרע עשו זכרים ונקבות קטנים וגדולים. והוא אמרו יתעלה תמחה את זכר עמלק. וכבר קדם לנו שלש מצוות נצטוו בני ישראל בכניסתן לארץ, למנות להם מלך ולבנות בית הבחירה ולמחות זרע עמלק. ומלחמה זו היא מלחמת מצוה.

היא שצונו לזכור מה שעשה לנו עמלק בהקדימו להרע לנו, ולשנוא אותו בכל עת ועת ובעורר הנפשות במאמרים להלחם בו ונזרז העם לשנוא אותו עד שלא תשכח המצוה ולא תחלש שנאתו ותחסר מהנפשות עם אורך הזמן.

6. ספר היראים-תל"ה

למחות זכר עמלק. כתוב בפ' כי תצא והיה בהניח ה"א לך מכל אויבך מסביב תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח ותניא בסנהדרין בפ' כהן גדול (כ' ב') ר"י אומר ג' מצוות שנצטוו בכניסתן לארץ ישראל להעמיד להם מלך ולהכרית זרעו של עמלק ולבנות להם בית הבחירה איני יודע איזו תחילה כשהוא אומר כי יד על כס יהוה אומר להעמיד להם מלך תחילה שאין כסא אלא מלך שנאמר וישב שלמה על כסא ה' למלך. למדנו מכאן שמצוה למחות זכר עמלק על המלך מוטלת ולא על שאר ישראל וכה פירוש המקרא כי יד על כס יהוה דהיינו מלכות אז תתקיים מלחמה לה' בעמלק:

7. משנה ידים פרק ד

בו ביום בא יהודה גר עמוני ועמד לפניו בבית המדרש. אמר להם, מה אני לבוא בקהל.

אמר לו רבן גמליאל, אסור אתה. אמר לו רבי יהושע, מותר אתה. אמר לו רבן גמליאל, הכתוב אומר (דברים כג) "לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי" וגו'. אמר לו רבי יהושע, וכי עמונים ומואבים במקומן הן, כבר עלה סנחריב מלך אשור ובלבל את כל האומות, שנאמר (ישעיה י) "ואסיר גבולות עמים ועתודותיהם שושתי ואוריד כביר יושבים".

8. רמב"ם - משנה תורה, הלכות מלכים ומלחמות ו'ד'

ואם לא השלימו או שהשלימו ולא קבלו שבע מצות. עושין עמהם מלחמה והורגין כל הזכרים הגדולים. ובזזין כל ממונם וטפם. ואין הורגין אשה ולא קטן שנאמר (דברים כ, יד) "והנשים והטף" זה טף של זכרים. במה דברים אמורים במלחמת הרשות שהוא עם שאר האמות. אבל שבעה עממין ועמלק שלא השלימו אין מניחין מהם נשמה שנאמר (דברים כ, טו) "כן תעשה לכל" וגו' (דברים כ, טז) "רק מערי העמים" (דברים כ, טז) "לא תחיה כל נשמה". וכן הוא אומר בעמלק (דברים כה, יט) "תמחה את זכר עמלק". ומנין שאינו מדבר אלא באלו שלא השלימו שנאמר (יהושע יא, יט) "לא היתה עיר אשר השלימה אל בני ישראל בלתי החוי ישבי גבעון את הפל לקחו במלחמה" (יהושע יא, כ) "כי מאת ה' היתה לחזק את לבם לקראת המלחמה את ישראל למען החרימם". מכלל ששלחו להם לשלום ולא קבלו:

(4) If they do not come to peaceful terms or they make peace but do not accept the Seven Commandments, we engage in war against them and slay all their adult males. We take all their money and children as spoils. We do not kill the women or minors, as it says, "the women and the children" (see Deut. 20:14 and 2:34) which means the male children. To what do we refer? To a Discretionary War with one of the other nations. However, with one of the Seven Nations or with Amalek who do not make peace, we leave no soul alive, as it says, "so you shall do with everyone...only of the cities of the nations...do not leave alive any soul" (Deut. 20:15-16), and regarding Amalek it says, "erase the memory of Amalek" (Deut. 25:19). How do we know that this is referring to those who do not make peace with us? For it says, "there was no city which came to peace with the Children of Israel except

the Chivites, dwellers of Givon. Everything, they took in the war. For from G-d their hearts were strengthened to the call of war with Israel, so that they may be destroyed." (Joshua 11:19-20). They were offered peace, and refused.

9. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יג:ז

כל הגויים כולם, כשיתגיירו ויקבלו עליהן כל המצוות של תורה, והעבדים, כששתחררו--הרי הן כישראל לכל דבר, שנאמר "הקהל, חוקה אחת לכם" (במדבר טו.טו); ומותרין להיכנס בקהל ה' מיד--והוא שיישא הגר או המשוחרר בת ישראל, ויישא הישראלי גיורת ומשוחררת: חוץ מארבעה עממין בלבד, והם עמון ומואב ומצריים ואדום--שהאומות האלו, כשיתגייר מהן אדם--הרי הוא כישראל לכל דבר, אלא לענין ביאה בקהל.

10. שו"ת אבני נזר- עמלק

אבל זרע עמלק שנענשין בעון אבותם. ולכאורה הא כתיב לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות. אך שגלוי וידוע לפני הקב"ה ששנאתם טמונה בלבם. פוק חזי מעשה המן האגגי. ובאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם כתיב פוקד עוון אבות על בנים. אבל אם עשו תשובה וקיבלו שבע מצוות. הא אין אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם. ושוב אין נענשים בעוון אבותם" הנה שזהו שורש חטא עמלק שאינו רוצה בשום אופן להיות נכנע לישראל. ועל כן אף שמתגייר, אין זה עוד הוכחה שרוצה בהכנעה, שהרי נעשה ישראל בעצמו ואין צריך להיות נכנע וטפל. ואם יזדמן שיראה מעלה בישראל מה שאין בו ובעל כרחו יצטרך להיות נכנע יהיה שונא ורודף כעמלק אביו, ועדיין אין לנו הוכחה שאיננו בכלל אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם. אך בשעת כיבוש שאז צריך לקבל עליו מיסים ושיעבוד שיהיו נבזים ושפלים ולמטה ולא ירימו ראש בישראל וגם שיעבוד, הנה שמתרצה להיות נכנע זה אינו אוחז מעשה אבותיו בידו, ואין מחויב מיתה" (שו"ת 'אבני נזר' חלק או"ח סימן תק"ח).